

Nr 1156

Av herr **Nelander m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 77, med förslag till kungörelse om ändring i allmänna ordningsstadgan den 14 december 1956 (nr 617).

(Lika lydande med motion nr 1005 i Första kammaren)

I proposition nr 77 har kommunikationsministern föreslagit, att förbudet mot offentliga tillställningar på juldag, långfredag och påskdag upphäves från den 1 juli 1969.

Påbudet om att vissa helgdagar skall vara fridlysta från nöjeställningar har gammal hävd. Från 1943 gäller det de nämnda tre dagarna.

Ett upphävande av förbudet motiveras främst med religionsfrihetssynpunkter. Detta understrykes bl. a. av Sveriges frikyrkoråd, liksom av de flesta domkapitlen. Observeras bör att Frikyrkorådet för endast ett år sedan redovisade den uppfattningen att majoriteten av befolkningen fortfarande håller juldagen, långfredagen och påskdagen i sådan helgd att man inte bara finner sig i förbudet utan också önskar att det bibehålles. Då menade man att frågan bör behandlas i samband med den fortsatta utredningen om förhållandet mellan staten och svenska kyrkan.

Vi motionärer delar denna mening. Det är sant att man inte kan och inte skall tvinga människor till tro, ja, inte ens tvinga på dem en bestämd attityd till kyrkliga högtidsdagar. Men ett par förhållanden bör i detta sammanhang understrykas.

I ett pluralistiskt samhälle måste tolerans och generositet vara vägleddande för vårt handlande. Bör man inte då visa denna generositet mot en kristen opinion — även om denna skulle befinna sig i minoritet, vilket inte alls är bevisat — i så måtto, att tre av årets 365 dagar hålles fria från nöjeställningar?

Tanken att omge vissa kristna högtider med en särskild helgd har nära samband med den trosfrid som man i ett demokratiskt samhälle vill värna om — såsom domkapitlet i Lunds stift uttryckt det. Syftet skulle vara att garantera trosfriden för dem som av religiösa skäl håller högtiderna i helgd. Att anordna tillställningar av uppsluppen nöjeskaraktär t. ex. på långfredagen lär även utanför de kristet engagerades led uppfattas som stridande mot god smak.

Sedan måste frågan ställas: Kan inte den helgkaraktär som enligt traditionen tillkommer vissa dagar ha ett rent samhällligt värde? Att utvidga

den allmänna nivelleringen, m. a. o. "göra alla dagar lika", måste bidra till utarmningen av det mänskliga livet.

Anförs kan ett uttalande av en teaterchef i denna fråga: "Personligen anser jag att vi behöver dessa 'andningshål' med tanke på den knappt tilltagna frihet vi har inom vårt speciella serviceyrke. I varje fall kan man utgå från att denna nya ordning knappast går att genomföra utan att man tar upp diskussion med berörda parter."

Man talar om vissa dagar som hemmets speciella högtider. Och visst är det värdefullt att bevara ett sådant förhållande. Det kan inte vara ett samhälleligt intresse att bryta ner en hemmets högtid, vilken karaktär vissa helger utan tvekan har, genom att på dessa ge en obegränsad frihet för en kommersiellt inriktad nöjesindustri.

Observeras kan att Sveriges idrottsförbund anser det naturligt att hänsyn tas till gudstjänstlivet. Idrottsorganisationerna har f. ö. i allmänhet avstått från att anordna idrottstävlingar under gudstjänsttid. Också departementschefen vitsordar rimligheten att ta hänsyn till den kristna meningen att högtiderna bör hållas i helgd — även med en sådan lagstiftning tar staten inte ställning i en trosfråga utan anser endast att det intresse som skyddas framstår som så väsentligt att det är berättigat att andra medborgare underkastas vissa inskränkningar i sin frihet. Han betygar också att ett upprätthållande av förbudet innefattar en tämligen obetydlig frihetsinskränkning.

Med stöd av det anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte avslå propositionen nr 77 om ändring av allmänna ordningsstadgan i fråga om upphävande av nu gällande förbud mot offentliga nöjeställningar på juldag, långfredag och påskdag.

Stockholm den 18 april 1969

Eric Nelander (fp)

Rolf Sellgren (fp)

Georg Åberg (fp)

Arvid Nilsson (fp)
i Lönsboda

Anders Jonsson (fp)
i Mora